

Kateřina Chalupová: esko-slovensk lexikln rozdíly

Oponentsk posudok bakalárskej práce

Autorka predloēenej bakalárskej práce s dobrým poznanm (v širke i hĺbke rozhladu) nadväzuje na doterajšie (nemnoh) konfrontan výskumy v oblasti slovnej zásoby slovenčiny a češtiny. Analýzu vybraných (6) verb dicendi poala naozaj komplexne: oporou sú jej nielen sčasn iastkov štúdie či slovnkov (vkladov, prekladov a dalšie) opisy, ale aj etymologick a staršie historick slovníky, nreov slovník, jazykov atlas a elektronick korpusy. S uvedenými zdrojmi pracuje s uvedomovaním si ich významu (prehľad lexikografického spracovania vybraných lexém a ich derivátov m v 3. kapitole shrnn názov Teoreticko-praktick slovnkov časť, podčiarkujeme zloēku *teoreticko*) i rezerv (citát od A. Jedliku na s. 20). V tomto kontexte autorka adekvátne označuje svoju prácu za sondu do uvedenej problematiky, zároveň však veľmi fundovane poukazuje na moēnosti/potreby dalšieho výskumu: vznamov a syntaktick vlastnosti, textov ekvivalencia a komunikan vaēenos jednotlivých lexém a ich derivátov, asymetria, homonymia, hlbšia vvinov analýza. K jednotlivým konštatcim ju vedie vlastn porovnanie skúmaných verb dicendi na základe výpisov z různých zdrojov (tabukov prehľady, v ktorých pri dobre zvolených parametroch dobre vynikn zhody a rozdiely), ako aj podrobnejšie skúmanie slovi *mluvi* – *mluvit*. Uē konfrontan opis týchto dvoch lexém, ich vývinu a derivátov (najmä v slovenčine) by bol na bakalársku prácu plne postačujúci. Perspektívne by bolo veľmi vhodné (po istom dopracovan) publikovanie tejto časti v jazykovednom periodiku.

Vzhľadom na rozsah práce sa autorka nevyhla drobným chybám: miestami sa vyskytujú preklepy a gramaticky nekorektn štruktúry (napr. s. 10 koniec prvého celého odseku, s. 12 na konci vrchného odseku, s. 19 druh riadok zhora, s. 29 posledn riadok hlavného textu), zavádzajúce datovanie citovaného slovníka (s. 18 Kottov slovník z r. 1978 – 1893). V prípade pokračovania autorky v jazykovednej práci a publikovania výsledkov výskumu bude azda potrebn viac premyslieť názvy jednotlivých častí textu i textu ako celku, aby lepšie zodpovedali svojmu obsahu. Napr. v obsahu (3.3.2) i v texte (s. 19) uplatnen „pomenovanie“ „našich“ *slovi hovorenia* mohlo byť celkom vhodne nahraden spojenm *vybraných slovi hovorenia*. Pri uvdzan frekvenčných údajov mohla autorka pracovať priamo s Frekvennm slovníkom češtiny, resp. s frekvenčnými údajmi uvádzanými na stránkach ústavu českého nrodnho korpusu či Slovenského nrodnho korpusu.

Práca K. Chalupovej je v kontexte aktuálních konfrontačných výskumov slovenčiny a češtiny, ktoré sa v scasnosti realizujú v obidvoch jazykových spoločenstvách. Je veľmi pozitívne, že autormi týchto výskumov zanj byť najmä predstavitelia generácie nezaaēenej minulosťou

(prílišným purizmom či bojom proti nemu), ktorí pristupujú k porovnávaníu jazykových javov vecne, objektívne a so zohľadnením celého komplexu zdrojov a poznatkov. V tomto kontexte by sme sa autorky chceli opýtať na postavenie jedného z analyzovaných derivátov: je slovo *zmluva* jedinečným, výnimočným javom, alebo existuje viac javov podobného charakteru, ktoré v spisovnej slovenčine fungujú bez spisovných motivantov, pričom v češtine paralelné (ekvivalentné) lexémy existujú v štandardných slovotvorných vzťahoch? Môže sa táto skupina v ďalšom vývine rozširovať, zužovať alebo inak meniť?

V predloženej práci K. Chalupová splnila stanovené ciele aj požiadavky kladené na bakalársku prácu. Odporúčam ju na obhajobu a navrhujem hodnotenie známkou 1.

Bratislava 5. 9. 2013

PhDr. Mária Šimková
oponentka